

Parti nr 6: Senterpartiets fredspolitikk

Indikatorer:	Omtale i partiprogram:	Freds-poeng
<p>Konvensjonell nedrustning og atomnedrustning</p> <p>Bakgrunn for indikator: Behovet for konvensjonell og ikke-konvensjonell nedrustning er opplagt for alle fredsaktivister. Dette er noe en samlet fredsbevegelse synes å samle seg bak. Hele ti fredsorganisasjoner avga sine posisjoner til regjeringens nedrustningsmelding i fjor høst.</p>	<p>«Sp vil at Noreg snarast mogeleg destruerer klasevåpen som ligg i norske våpenlager.»</p> <p>«Sp vil ta initiativ for å redusere omsetning og bruk av handvåpen spesielt i høve til statar i konflikt.»</p> <p>«Sp vil arbeide for at Noreg skal vere ein pådrivar i arbeidet for eit verdsomspennande forbod mot atomvåpen.»</p> <p>«Sp vil arbeide mot eikvar militarisering av verdsrommet»</p> <p>«Sp vil framleis arbeide imot etablering av våpenskjoldet til USA i Europa»</p> <p>«Sp vil arbeide imot nye atomprøvesprengingar.»</p> <p>«Sp vil arbeide aktivt imot utvikling, lagring og bruk av biologiske og kjemiske våpen, gå imot alle planar om militær opptrapping i verdsrommet, og arbeide imot vidareutvikling av romvåpen i internasjonale forum.»</p> <p>«Ein strategi for førebyggjande handling må omfatte eit oppdatert rammeverk for ikkje-spreiing av atomvåpen og nedrusting og tiltak for å nedkjempe terrorisme.»</p> <p>«Avtalar om atomnedrustning må ratifiserast og nye avtalar utviklast. Det er framleis behov for strengare handheving og kontroll med ikkje-spreiingsavtalen.»</p> <p>«Avtalen om tak på konvensjonelle våpen (CFE-avtalen) må utviklast blant anna gjennom tillitskapande tiltak.»</p> <p>«Likeins (som med landminer) viser avtalen om forbod mot klasevåpen at det er viktig å oppretthalde eit sterkt press frå norsk side for vidare nedrusting.»</p> <p>«Senterpartiet vil leggje menneskerettane til grunn i arbeidet sitt mot atomvåpen, atomvåpenprogram og spreiding av atomvåpen, og krevje innsyn omkring utbygging av atomenergiprogram for å hindre utvikling og spreiding av atomvåpen. I den samanhengen er revitalisering av ikkje-spreiingsavtalen avgjerande.»</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
Sum		18
<p>NATOs krigføring i Afghanistan</p> <p>Bakgrunn for indikator: Norge er i krig i Afghanistan. Ønsker man fred bedriver man selvsagt ikke krig. Den mest åpenbare fredspolitiske dreiningen Norge i dag kan gjøre i sin sikkerhetspolitikk er derfor å slutte å krige, for heller å bygge fred i Afghanistan.</p>	<p>«Sp vil arbeide for at krigen i Afghanistan finn løysinga si gjennom politiske forhandlingar og økonomiske midlar.»</p> <p>«Styrkje den fredstryggjande og humanitære støtta frå Noreg og FN på kostnad av militær krigsdeltaking.»</p>	<p>0</p> <p>1</p>
Sum		1

Indikatorer:	Omtale i partiprogram:	Freds-poeng
<p>Kvinner fred og sikkerhet</p> <p>Siden sikkerhetsråds-resolusjon 1325 ble vedtatt i 2000 har fredsbevegelsen vært blant dens primære voktere, og fungert som vaktbikkjer ovenfor myndighetenes forpliktelser og oppfølgingen av denne. Denne sikkerhetsråds-resolusjonen anerkjenner kvinners nødvendige roller, deltakelse og involvering i alle aspekter av fred og sikkerhetspolitikk.</p>	Ingen omtale	
<p>Norsk våpeneksport og internasjonal våpenhandel</p> <p>Motstanden mot norsk krigsprofitt skapt gjennom den norske våpeneksporten er stor i folket, og unison i fredsbevegelsen. Politikk for regulering av våpenhandel er ved siden av nedrustning det mest artikulerte og profilerte politikkfelt utviklet av norsk fredsbevegelse de senere år. Nedbygging av de militærindustrielle kompleks er avgjørende for å bekjempe militarisme og opprustning. Dette adresseres ofte gjennom fredsbevegelsens våpenhandelaarbeid.</p>	<p>«Senterpartiet meiner også at Noreg bør ta initiativ, og gå føre, når det gjeld sluttbrukarfråsegn for våpeneksport og eksport av våpendelar. Ikkje minst gjeld det i ein situasjon der Nato og Noreg sjølv er med i aktive krigshandlingar utanfor området til alliansen.»</p> <p>«Sp vil styrkje FN-registeret for konvensjonelle våpen ved at alle land forpliktar seg til å melde frå om produksjon og sal av våpen.»</p> <p>«Innføre sluttbrukarfråsegn av alle land ved våpensal, også til Nato-land, og stille vilkår ved eventuelt vidaresal.»</p> <p>«Sp vil arbeide for ein norsk eigarskapspolitikk som hindrar staten i å eige selskap som produserer klasevåpen eller komponentar som produserer klasevåpen; både direkte gjennom oljefondet, og indirekte gjennom statlege selskap og selskap der staten har ein aksjemajoritet»</p> <p>«Sp vil setje ned ein kommisjon etter modell av Sverige som kan overvake våpensal med utlandet.»</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>
Sum		7
<p>Alternativer til militær verneplikt, og forholdet til kvinnelig verneplikt</p> <p>Fredsfolk ønsker ikkevoldelige forsvarsformer velkomne, også i det norske Forsvaret. Vi er motstandere av private militære selskap og generell privatisering av militærvesenet. Fredsbevegelsen har stått opp mot forslagene om å innføre kvinnelig verneplikt i Norge i den senere tid. Beveggrunnen for dette er at fredsaktivister motsetter seg den militariseringen av samfunnet en slik reform vil medføre.</p>	<p>«Allmenn verneplikt skal vere fundamentet for det norske forsvaret.»</p> <p>«Noreg skal ha eit folkeforsvar, og ikkje eit verva forsvar.»</p> <p>«Senterpartiet vil at den allmenne verneplikta skal gjelde alle menn, men vil at det skal leggast til rette for at fleire kvinner kan gå inn i Forsvaret»</p>	<p>0</p> <p>1</p> <p>1</p>
Sum		2

Indikatorer:	Omtale i partiprogram:	Freds-poeng
<p>Defensiv norsk forsvarspolitik</p> <p>Fredsfolk ønsker en defensiv militær innretning. Dette innebærer at norsk forsvarspolitik bør innrettes etter de menneskelige og samfunnsmessige sikkerhetsbehov heller enn statssikkerhet og militære forpliktelser i NATO og EU.</p>	<p>«Senterpartiet har historisk og ideologisk lagt til grunn at hovedansvaret for det norske forsvaret er å forsvare norsk territorium.»</p> <p>«Moderniseringa av Heimevernet må derfor halde fram, og Heimevernet må bli styrkjebrønnen for resten av Forsvaret, også i høve til internasjonale operasjonar»</p> <p>«Behovet for nytt militært utstyr eller system må i større grad vurderast ut frå kva behov det nasjonale forsvaret har»</p> <p>«Sp vil dimensjonere og organisere Forsvaret ut frå særpreget og utfordringane til landet vårt. Den nasjonale forsvarevna skal alltid få fyrsteprioritet ved bruk av knappe ressursar»</p> <p>«Sp vil styrkje Heimevernet for å sikre ei lokal vernebuing i heile landet gjennom betre utdanning, utstyrsnivå og kompensasjonsordningar»</p> <p>«I den graden Noreg deltek i Nato-operasjonar utanfor området til alliansen, skal dette skje på oppdrag frå FN med bakgrunn i eit klart FN-mandat»</p> <p>«Senterpartiet vil prioritere allianseoppdrag og internasjonale FN-operasjonar framfor deltaking i kampgruppene til EU.»</p> <p>«Senterpartiet vil arbeide for endring av Nato sitt strategiske konsept til igjen å leggje større vekt på felles forsvar av territoria til medlemslanda.»</p> <p>«Senterpartiet vil utvikle Nato-samarbeidet under prinsippet om at forsvar av dei nasjonale territoria til medlemsstatane er hovudføremålet for alliansen. «</p> <p>«Sp vil vere restriktiv til ei vidare utviding av Nato sitt geografiske område.»</p> <p>«Sp vil avvise eikvar norsk deltaking i Frontex, eller medverknad til mannskap til vern av den ytre grensa i EU, som ikkje tek utgangspunkt i paragraf 26 i Grunnlova. Paragrafen slår fast at einkvar medverknad av styrkar skal bli vurdert av Stortinget.»</p> <p>«Sp vil at Noreg heller medverkar til ein nordisk styrke i FN-regi framfor deltaking i den nordiske militære innsatsgruppa til EU.»</p>	<p>1</p> <p>-1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
Sum		10
<p>Sivile fredsstyrker</p> <p>I den senere tid har fredsorganisasjoner blitt avgjørende meningsbærere i forhold til sivile fredsstyrker. Ønske om å etablere en norsk sivil fredsstyrke er utbredt i fredsbevegelsen.</p>	<p>Ingen omtale</p>	<p>0</p>

Indikatorer:	Omtale i partiprogram:	Freds-poeng
<p>Støtte til fredsbevegelsen</p> <p>Fredsbevegelsen er blant Norges minst bemidlede NGOer, på tross av at vi er avgjørende meningsbærere for norsk sikkerhetspolitisk diskurs. Vi trenger støtte både moralsk og pengemessig for vårt virke, også fra politiske partier. På tross av økende aktivitet synes ikke innsatsen å materealisere seg i form av økende inntekter i betydelig grad. Fredsbevegelsen bør støttes slik at man kan få etablert trygge sekretariat og langsiktig finansiering av fredsprosjekter som ledd i norsk fredspolitik.</p>	<p>«Sp vil innføre full momsrefusjon av vare- og tjenestemoms for frivillige organisasjoner knyttet til Frivillighetsregisteret»</p> <p>«Sikre økonomisk støtte til lokale og nasjonale organisasjoner som arbeider mot diskriminering»</p> <p>«Frivillige organisasjoner er særs viktige for å få til en god integrering. Gjennom frivillig arbeid og engasjement skapes bånd mellom både nordmenn og innvandrere, gjennom kunnskap om hverandre og gjennom aktiv deltagelse i lokalsamfunnet»</p> <p>«Senterpartiet vil gjøre det mer attraktivt for organisasjoner, lag og foreninger å engasjere seg i integreringsspørsmål lokalt»</p> <p>«Deltaking i frivillige lag og organisasjoner gjev verdifulle røynsler som bygger demokrati og skaper likeverdige borgarar.»</p> <p>«Frivillige organisasjonar bruker mykje tid knytt til tilskottsøking og rapportering gjennom eit tungvint byråkratisk system. Senterpartiet vil leggje til rette for at organisasjonane kan bruke mest mogeleg av tida på kjerneaktiviteten sin og ikkje på søknadsskriving»</p> <p>«SP vil gje mest mogeleg av den offentlege stønaden til frivillige organisasjonar gjennom grunnstøtte eller frie driftsmiddel»</p> <p>«Senterpartiet vil jobbe for å vidareutvikle det nordiske samarbeidet innanfor område som kultur, utdanning, internasjonalt fredsarbeid, økonomi og forsvar.»</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
<p>Sum</p>		<p>7</p>

Indikatorer:	Omtale i partiprogram:	Freds-poeng
<p>Fredsundervisning og fredskultur</p> <p>Selv om fredsorganisasjoners holdninger til dette bare i begrenset grad er blitt artikulert gjennom politiske posisjoner de senere årene, utgjør dette en så omfattende del av moderne fredsaktivisme og dens idégrunnlag at indikatorene uansett må inkluderes i denne sammenheng</p>	«Varig fred mellom folkeslag og nasjoner bygger på gjensidig respekt for ulike kulturar og levesett.»	1
	«Det internasjonale samarbeidet må vere tufta på respekt for kvar enkelt nasjon sin kultur og eigenart, men menneskerettane, sosial utjamning, folkestyre, og omsynet til ei berekraftig utvikling må liggje til grunn for internasjonal politikk.»	1
	(Skole)»Fokus på grunnleggende ferdigheter, samfunnsforståelse og sosiale ferdigheter må ligge i bunnen.»	0
	«Mange typer kriminalitet er vanskelig å fange opp fordi de foregår i private omgivelser. Et eksempel på dette er vold i nære relasjoner. Det er i all hovedsak kvinner som blir rammet, selv om menn også kan være ofre. Holdningsendringer, både blant kvinner og menn, er det viktigste virkemidlet for å få bukt med dette alvorlige problemet.»	1
	«Sp vil at politiet sikres en ressurstilgang som gjør det mulig å opprettholde nærpolitimodellen, en modell med små enheter som er integrert i lokalsamfunnet, som har et bredt tilfang av oppgaver og som skal ha forebygging som hovedmål.»	1
	«Sp vil sette i gang opplæringstiltak i skolen med sikte på konfliktløsning og ikke-voldelig atferd»	1 1
	«Sp vil videreføre og styrke bruken av konfliktråd for førstegangskriminelle og gjengangere under 18 år»	1
	«Sp vil gjøre kampen mot vold i nære relasjoner til et bredt formalisert samarbeid mellom politi, andre offentlige etater og frivillige organisasjoner»	1
	«Allmenn verneplikt medfører at svært mange får ei militær grunnutdanning. Dette er viktig for å skape gjensidig forståing mellom forsvarsmakta og innbyggjarane, og for å oppretthalde forsvarsviljen og forsvarsevna i folket»	-1
	«Sp vil ta initiativ til at Noreg forsterkar arbeidet mot dødsstraff.»	1
	«Internasjonale selskap som driv ressursutvinning kan ofte vere ein del av slike konflikhtar, og det er viktig at det blir utvikla bindande retningsliner, nasjonalt og globalt, for samfunnsansvaret deira.	1
	«Utviklingshjelp må i større grad nyttast til konfliktforebygging, fredsmekling eller gjennomføring av fredsavtalar.»	1 1 1
	«Senterpartiet meiner det polariserte verdsbiletet som er skapt i kjølvatnet av "krigen mot terror" frå 2001, har verka konfliktintensiverande»	1
Sum		13

Indikatorer:	Omtale i partiprogram:	Freds-poeng
Styrking av folkeretten og FN pakten Fredsbevegelsen tar avstand fra angrepskrig, og jobber for å styrke folkeretten for å forebygge krig. FN pakten må i denne sammenheng vernes om.	«Sp vil ikkje avgje militære styrkar til internasjonale operasjonar utanfor Nato utan ei forankring i FN-pakta og eit klart FN-mandat.»	1 1
	«Sp vil at Noreg skal avstå frå deltaking i preventiv krigføring og forkjøpskrig som ikkje har ei klar forankring i folkeretten»	1 1
	«Senterpartiet vil oppnå fredeleg sameksistens mellom nasjonane ved å føre ein politikk som varetek intensjonane og prinsippa i folkeretten. Det inneber framleis oppbygging av eit sterkt og effektivt FN og ein verdsorden som førebyggjer konflikt, og der krig ikkje er noka løysing»	1 1
	«FN bør styrkjast som fredsbyggjar»	1
	«Skal Tryggingrådet kunne spele ei større rolle i konfliktførebygging må det få ei meir demokratisk samansetjing og det må bli meir proaktivt.»	1
	Sum	

Oppsummering av Sps program: 66 fredspoeng!

